

4/5-76

Sjuhundra spelmansstämma

Norrtälje Tangokvartett med Mats Andersson på nyckelharpa, Gunilla Andersson på flöjt o cittra, Sven Fredriksson gitarr, Per-Ove Glaadh kontrabas samt Tommy Söderström och Tomas Adebörn, båda fiol.

— en tradition som ska stanna

Fioler och nyckelharpor i hundratal och även en del andra instrument fanns tillsammans med sina ägare från hela Uppland med på Tolfmangården i Rimbo på söndagen. Det var då Sjuhundra spelmanslag tillsammans med Rimbo Folkdanslag och Upplands Spel-

mansförbund drog igång en ny tradition för Rimbobygden. En tradition som ska återkomma den sista söndagen i maj varje år — Sjuhundra spelmansstämma.

Trots att vädret inte var det bästa

kom inte mindre än hundratalet spelmän vilket måste betraktas som mycket bra med tanke på premiären. Däremot blev allmänhetens besöksfrekvens något svag. 300-400 besökare noterades i kylan.

Spelmansstämman har kommit på modet. Nästan varje helg är det stämma någonstans i Uppland. Det är så många att knappt Upplands Spelmansförbunds spelledare Harry Pettersson från Uppsala, som ledde jättespelmanlaget med 75 spelmän i Rimbo kan komma ihåg var det är stämma nästa helg.

- Men det är roligt att det blir fler och fler stämmor, sade Harry Pettersson.

- Speciellt roligt är det att en stämma har blivit av här i Sjuhundra där spelintresset ökat så markant de sista åren. För ett antal år sedan var det egentligen bara Rånäsaren Erik Wijk som deltog i spelmansförbundets aktiviteter. Då hade vi 60-70 medlemmar. Idag har vi 400 medlemmar i

hela landskapet, säger en glad Harry Pettersson.

SPÄNNANDE

- Jättekul och spännande, kommenterade nyss nämnda Erik Wijk som är en av de många spelmännen i Sjuhundra spelmanslag.

- Synd bara att det är så kallt. Hade det varit sol hade det varit tusentalet besökare här, trodde Erik Wijk.

Det här med spelmansstämmor är egentligen inte någon särskilt gammal företeelse. De har bara funnits i ett 80-tal år. Men spelmännen de har funnits mycket mycket längre. Det konstaterade spelmansstämmans konferencier Caj Hansen, Rimbo, som inte hade några svårigheter att hålla samman programmet trots att han själv inte är spelman, och trots att spelmännen stundom

spreds över stora ytor för s.k. buskspel.

HISTORISK

Det var således en historisk dag på Tolfmangården under söndagen. Innan programmet inleddes var det ingen som visste hur dagen skulle förlöpa. Inbjudningar hade sänts ut till 930 spelmän över hela landet. Deras anmälan gjordes dock först vid ankomsten till hembygdsgården i Liesta.

Redan vid halv elvtiden fanns de första spelmännen på plats. Strax efter att ett lätt regn fallit över Rimbo. En halvtimme skedde ett spännande moment. Alla de närvarande spelmännen skulle tillsammans öva på de fem s.k. allspelslåtarna. Tidigare hade man ju aldrig spelat tillsammans...

Vid ettiden fick dock alla besökare klart för sig att man kunde spela tillsammans. När de församlade spelmännen tagade in under »Mungalåten», Upplands Spelmansförbunds signaturmelodi från början av 1900-talet så lät det precis som det ska göra på en stämma av det här slaget. Och sämre blev det inte när några eftersläntare under de s.k. allspelslåtarna smög sig till och kompletterade spelmännen framför det lövade podiet. Harry Pettersson från Upplands Spelmansförbund ledde jättespelmanlaget.

Efter de tre allspelslåtarna »Styfbergs gänglåt från Gamla Upsala», »Tegelsmoravalsen» och

»Löbergs Brudmarsch från Skärplinge» blev det fritt fram för grupper och enskilda på scenen. Här märktes grupper från hela Uppland. Sjuhundra spelmanslag från hemmaplan, Norrtälje tangoorkester, Täby spelmannagille, Danderyds spelmanslag etc etc. Den mest långreste gästen var dock Jon-Erik Mattsson från Jämtland som spelade både solo och tillsammans med Tore Lindkvist från Fiskeså i Närtuna. Totalt var det ett tiotal grupper som lät sin musik ljuda från scenen.

Men det mesta och kanske mest uppskattade spelet det skedde helt utanför programmet. S.k. buskspel. Det är helt klart att när hundratal spelmän som har musiken och sina instrument som enda gemensamma intresse så blir det i rena glädjen spel utanför ritningarna. Bakom varje stugknut och buske, på logar och i hembygdsgårdens rum, ja överallt, ljud tonerna denna för Rimbo så annorlunda försommarsöndag.

DRIVKRAFTEN

En av drivkrafterna bakom spelmansstämmans tillkomst är musiklärare Percy Modén, Rimbo, som själv spelar fela i Sjuhundra spelmanslag. Han var riktigt nöjd med stämmauppmärksamheten i Rimbo och han har redan lovat att återkomma med stämmorna som tradition för att i än högre grad öka intresset för folkmusik vilket verkligen fick sig en skjuts framåt i Rimbobornas hjärtan

PER ANDERS HELLEKE

Ett 75-tal spelmän från i huvudsak östra Uppland tågar in på Tolfmangårdens gräsplan under det att man spelade »Mungalåten» som är Upplands spelmansförbunds signaturmelodi.